

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXVII.

ČÍSLO 5

MÁJ 2019

Rodičia

Pozitívne vzory - Rozhovor s Aničkou - Čo máme po rodičoch?
Chýbajú - Deti viery - Medzigeneračné vzťahy - Deň bezdomovca

Zelený štvrtok 18. apríla 2019, Svätá omša Pánovej večere

Pozitívny vzor máme na dosah

Počas života sa stretávame s rôznymi vzormi. Častokrát s pozitívnymi, pri ktorých si povieme: „Takto chcem žiť aj ja, takto chcem reagovať, takto...“ No niekedy nám prídu do cesty aj negatívne vzory, pri ktorých si povieme: „Tak toto presne nechcem robiť, ja to budem robiť naopak...“ Hovorí sa, že aj negatívny vzor je vzor.

Počas svojho života som sa stretol s množstvom pozitívnych vzorov, či to bolo v seminári, kde mi boli vzormi niektorí bohoslovci, ale aj predstavení; no aj počas mojej diakonskej praxe vo Zvolene, kde som takýto pozitívny vzor videl v pánu dekanovi Nepšinskom. Pozitívny vzor mám aj v našom otcovi biskupovi, ktorý je pre mňa obrazom pokoja, trpezlivosti a otcovstva.

Každý z nás si v sebe nesie spomienky na otca, či už dobré, alebo zlé. No a tieto spomienky prenáša (možno aj neúmyselne) na svoje okolie a iné vzťahy, či už k Bohu, alebo k predstaveným. Ak som mal trpezlivého, láskavého, milujúceho otca, tak takto vidím aj nebeského Otca. No ak som mal otca tyrana alebo diktátora, tak takto budem vidieť aj Boha - ako toho, ktorý ma trestá. Moje skúsenosti s otcom sú len pozitívne, a preto som vždy v Bohu videl toho, ktorý skôr odpustí ako potresce, ktorý aj keď niečo dopustí, tak len preto, aby ma vyskúšal, pretože On ma sleduje a stojí vedľa mňa. No a tieto pocity prenášam aj na iných. Skúsajme byť pre druhých tiež takým pozitívnym vzorom. Keď to zvládneme, automaticky si získame ich úctu a nebudeme sa musieť báť staroby, že by sa o nás nemal kto postarať.

Dominik Kučera, kaplán

Výlet na Solku

Dňa 30. marca 2019 sme sa s mladými z našej farnosti rozhodli, že využijeme pekné počasie, troška voľného času a vybehli sme na menší výlet. Rozhodli sme sa spojiť príjemné s užitočným a vycestovali sme na pútnické miesto v Nitrianskom Pravne - Kalváriu v Solke.

Počas tohto výletu sme si oddýchli a načerpali potrebné sily na ďalšie fungovanie. Na túre bolo, samozrejme, aj osadenstvo z fary, a to konkrétne diakon Juraj a kaplán Dominik. Pomedzi všetky aktivity, ktoré sme mali pripravené, sme aj oslávili 16. narodeniny jednej našej farničky. Výlet nám ukázal: *„Aké je dobré a milé, keď bratia žijú pospolu.“* (Ž 133,1)

Každé jedno stretnutie, každý rozhovor, ale aj pastoračné aktivity nás pomaly posúva ďalej bližšie k sebe a hlavne ku Kristovi, ktorý je v každom jednom z nás. Celodenný výlet sme zakončili na fare malou opekačkou.

Ďakujem všetkým za účasť a stretnutie.

Dominik Kučera

Bartolomejčatá trénovali v Močiari

V piatok 5. apríla sa Bartolomejčatá vybrali do obce Močiar v Štiavnických vrchoch, aby spolu ako jedna rodina strávili spoločný víkend. Bol to naozaj požehnaný čas plný spevu, rozličných zábavných i vedomostných hier, športu a lepšieho spoznávania sa navzájom. No tiež čas strávený s našim Pánom.

Hneď v piatok ešte pred spoločnou večerou sme víkend začali krížovou cestou v neďalekom kostolíku. Svojím spevom sme oživilí aj svätú omšu v sobotu a v nedeľu. Napriek spočiatku daždivému počasiu sme si mohli vychutnať aj krásnu prírodu v okolí obce a čerstvý vzduch pri futbale či počas nočnej hry. Pripomenuli sme si, aké je dôležité všimáť si a starať sa o svojho blížneho, k čomu nám pomohla aj hra „anjelská pošta“. Niektorí z nás si zaspomínali na rok 2006, keď tu náš zbor strávil týždeň letného sústredenia. A po nedeľnej svätej omši nám v srdciach zneli jeho slová: *„Veľké veci urobil s nami Pán a máme z toho radosť!“*

(Ž 126,3) *„Hľa, ja robím čosi nové, teraz to kľíči, nebadáte?“* (Iz 43, 19)

Text a foto: Mária Šimurková

Úsmevácke nebo

V sobotu 6. apríla ožil Dom Kultúry v Prievidzi džavotom, spevom, smiechom a veselým pobehovaním detí. Regionálna pobočka SPDDD Úsmev ako dar za Trenčiansky kraj so sídlom v Prievidzi už po 19.-krát pripravila *Najmilší koncert roka 2019* za náš región.

Najmilší koncert roka mal už tradične celodenný program pre deti a ich vychovávateľov. Deti z Centier pre deti a rodinu (ešte nedávno nazývané detské domovy), náhradných pestúnskych rodín aj rodín našich klientov sa od rána mohli zapojiť do rôznych workshopov a zasúťažiť si.

O 15.00 hostiteľka, Mgr. Michaela Brunclíková, slávnostne otvorila *Najmilší koncert roka*, ktorý mal tento rok tému *Úsmevácke nebo*. Hľadisko bolo plné nedečkavých detí, ale aj hostí, ktorí sa tešili na súťažné vystúpenia detí z Centier pre deti a rodinu Prievidza pobočka Handlová, Martin, Martin - Necpaly, Liptovský Hrádok, Ružomberok, Trenčín - Zlatovce, Ilava - Klobušice, Istebné, Nová Baňa a Púchov. Deti predviedli spevácke, herecké, tanečné a hudobné čísla. Všetky vystúpenia boli veľmi pekné, deti boli šikovné a porota mala ťažké rozhodovanie. Nakoniec sa víťazmi stali všetci. A nielen súťažiaci. Každý, kto sa akýmkoľvek spôsobom pričínal o to, aby tento deň vyčaril úsmevy na tvárach prítomných detí.

Vďaka pomoci zamestnancov pobočky v Prievidzi a dobrovoľníkov všetci prežili deň, na ktorý budú dlho spomínať. Už od rána, aj pri predchádzajúcich prípravách tejto veľmi milej akcie, ochotne pomáhali celé rodiny klientov pobočky v Prievidzi. Boli šťastní, že aj oni môžu takto pomôcť ľuďom, ktorí sa po celý rok snažia uľahčiť im ich častokrát veľmi ťažký život.

Počasia vonku síce nebolo veľmi priaznivé, slniečko bolo ukryté za mrakmi, nikomu z prítomných to však neprekážalo, lebo Dom kultúry bol plný slniečok v tváričkách prítomných detí.

Už dnes sa všetci tešíme na 20. ročník, ktorý bude určite úžasný, pretože Najmilší

koncert roka, to sú deti - a deti sú našimi dokonalými darmi.

Text: Livia Krčová

Foto: Rodan Sabo

MUSICA NOSTRA vystúpi s host'om z Poľska

V dňoch 12. až 14. apríla sa v Štetíne konal Medzinárodný festival pôstnej hudby. Prievidzu (a Slovensko) na ňom reprezentovala Dámska vokálna skupina MUSICA NOSTRA.

MUSICA NOSTRA si na festivale vyspievala strieborné pásmo a špeciálnu cenu za interpretáciu piesne v poľskom jazyku. Vokálne zoskupenie potom účinkovalo i na koncerte v Muzeu narodowom v Štetíne a počas sv. omše na Kvetnú nedeľu.

Jeden zo zúčastnených poľských zborov festivalu, Chór Kameralny ZUT w Szczecine, navštívi v týchto dňoch Prievidzu. Koncertovať bude 4. mája 2019 o 19:15 v piaristickom kostole. Okrem neho tu budete môcť počuť aj prievidzské zoskupenia DSZ Liberi Cantantes a Dámsku vokálnu skupinu MUSICA NOSTRA.

Na toto podujatie vás všetkých srdečne pozývame!

Text: Alica Verešová

Foto: fb Fundacja Morze Kultury

Skauti oslávili sviatok svojho patróna na svätej omši

Patrónom skautov je svätý Juraj, ktorého spomienka sa slávi 24. apríla. Tento rok mala v liturgii prednosť Veľkonočná oktáva, pretože deň spomienky padol na stredu týždňa po Veľkej noci. Skauti i napriek tomu dodržali tradíciu a pri príležitosti sviatku svojho patróna sa stretli na svätej omši.

V stredu 24. apríla 2019 na večernej svätej omši v piaristickom kostole sa skauti zapojili do liturgie spevom i čítaním. V homílii sa im prihovril celebrant Marek Kotras SchP. Na svätú omšu prijal pozvanie aj diakon Juraj Kiss, ktorý je tiež skaut a v súčasnosti je na diakonskej službe v Prievidzi. Počas svätého prijí-

mania skauti zaspievali Sľubovú pieseň, v ktorej Ježiša prosia o silu, aby dokázali vytrvať vo svojom sľube.

O živote svätého Juraja máme pomerne málo informácií, no napriek tomu je tento svätec nielen patrónom skautov, ale aj vojakov, roľníkov a viacerých krajín. Je symbolom rytierstva, šľachetnosti a nezištnej obetavosti. Ako patrón rytierskeho stavu drží patronát nad anglickým kráľovstvom, vďaka čomu sa stal aj patrónom skautov. Skauti v deň sviatku svojho patróna v mnohých krajinách s hrdosťou nosia celý deň skautskú šatku, čím sa verejne hlásia k skautským ideálom.

Alojz Vlčko

Foto: Slovenský skauting, 14. zbor Prievidza

Novinky z Piaristickej spojenej školy F. Hanáka

ECDL certifikát

S podporou projektu IT Akadémiá sme sa zapojili do medzinárodne platnej certifikácie študentov našej školy zameranej na ovládanie počítača ECDL (European Computer Driving Licence) tzv. „vodičský preukaz na počítač“. V januári sme začali s gymnazistami prípravu na zvládnutie štyroch modulov podľa štandardu ECDL. Testovanie z prvých dvoch modulov sa uskutočnilo v našej škole 17. apríla pod dohľadom komisárov zodpovedných za testovanie na Slovensku. Budeme netrpelivo čakať na výsledky. Testovanie z ďalších dvoch modulov nás čaká ešte 3. mája. Celá príprava aj testovanie bola pre študentov školy bezplatná vďaka národnému projektu IT Akadémiá.

Dobrovoľníci v žltých tričkách aj z našich radov

Počas 23. ročníka verejnoprospešnej finančnej zbierky Deň narcisov, ktorú organizuje Liga proti rakovine, 11. apríla ožilo aj naše mesto vďaka mnohým mladým dobrovoľníkom. V tento deň sme prostredníctvom ich aktívneho pôsobenia stretávali na uliciach ľudí so žltým narcisom. Pripnutím tohto symbolu a dobrovoľným finančným príspevkom mohol totiž každý vyjadriť svoju spolupatričnosť s ľuďmi, ktorí bojujú s rakovinou. Finančný výnos zbierky sa každý rok použije na projekty zamerané na priamu pomoc onkologickým

pacientom a ich rodinám. Piaristická spojená škola F. Hanáka sa do tejto zbierky pravidelne zapája a ani tento rok sme nevynechali. 12 študentov a žiakov školy si oblieklo žlté tričká s logom Dňa narcisov a v uliciach mesta rozdávali žlté narcisy a zbierali dobrovoľné finančné príspevky. Vyzbierali spolu 1459,87 eur.

Jarné upratovanie

Dobrovoľná práca zblízuje. Stiera rozdiely. Pri takejto práci nie je dôležité, či máte pred menom titul alebo priemer 1,0, či ste profesor alebo žiak. Bok po boku, s vyhrnutými rukávami je to jedno. Pri dobrovoľnej fyzickej práci v škole sú dôležitejšie iné kvality. Vytrvalosť, spolupráca, ochota pomôcť tomu druhému. Mohli sme to vidieť v piatok 29. marca 2019 počas jarného upratovania nášho školského dvora. Čo za to, že zostanem poobede po škole, chytím sa metly, hrablí, natiahnem si rukavice a zbieram smeti po iných? Čo za to dostanem? Nič! Ale či naozaj? Nič, čo sa týka peňazí alebo iného hmotného benefitu. Dostali sme ale omnoho viac! Dobrý pocit, radosť zo spoločne vykonanej práce, čistý dvor a spoločné zážitky, ktoré nás ešte viac zblížili. Zo srdca ďakujeme všetkým dobrovoľníkom, celkovo 14 učiteľom a 25 žiakom našej školy.

Pripravila: Elena Blašková

Foto: archív školy

Sviatok Božieho milosrdenstva v našej farnosti

V Nedeľu Božieho milosrdenstva, 28. apríla 2019, si naši veriaci o 15:00 hod. uctili Srdce Ježišovo, plné milosrdenstva, v Najsvätejšej sviatosti oltárnej. Modlitbu viedol diakon Juraj Kisss a hudobne ho sprevádzali Bartolomejčatá.

Tejto úcte Nedele Božieho milosrdenstva predchádzala deväťdňová novéna, trvajúca od Veľkého piatku. Každý deň sme do Božieho milosrdenstva vkladali inú skupinu duší. Modlili sme sa za celé ľudstvo, zvlášť za všetkých hriešnikov, za kňazov a za všetky zasvätené duše, za všetky verné a zbožné duše, za neveriacich a tých, čo ešte nepoznajú Ježiša, za duše odlúčených bratov a sestier, za duše pokorné, tiché a duše malých detí, za duše, ktoré zvlášť uctievať a oslavujú Božie milosrdenstvo, za duše v očistci a za ľahostajné duše.

Pán Ježiš sa dotýka každého ľudského srdca svojím milosrdenstvom a chce nás premieňať na svoj obraz. Chce, aby sme v ťažkých chvíľach nezúfali a neklesali na duchu, ale s veľkou dôverou sa poddali jeho svätej vôli, ktorá je láskou a milosrdenstvom.

Všetkým zúčastneným vyslovujeme úprimnú vďaku za ich záujem o Božiu výzvu Pána Ježiša skrze svätú sestru Faustínu.

Ježišu, dôverujeme v teba.

Text: Edita Pogorielová
Foto: Štefan Kollár

Hľadanie zasľubenej zeme

Fara Prievdza-mesto pozývajú na detský letný tábor

• 95€

• 14.-20. 7. 2019

• Liptovská Štiavnica
(okres RK)

• Viac info: farapd.tabor@gmail.com

• prihlášku odovzdajte do 9.6. 2019 spolu so zálohou
50€ do sakristie kostola

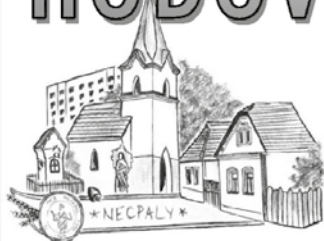
Tešíme sa na Vás :)

Pri príležitosti necpalských hodov Vás srdečne pozývame na

HODOVÚ SVÄTÚ OMŠU S PROCESIOU

v nedeľu 12. mája 2019 o 11.00 hod.
pri kaplnke v Necpaloch

Stretnutie sprievodu veriacich je o **10:30 hod.** pri kríži pri Rajčuli

S dychovou hudbou a speváckou skupinou Dúbrava

začneme hodový deň spoločnou hymnickou piesňou „Kopala studienku“

(Piesne v procesii: Celá krásna si Mária, K nebesiam dnes, K Márii voláme)

*Prijmite, milí účastníci
necpalských hodov,
aj tento rok výzvu
k účasti v KROJOCH!*

*Vítaný je **kroj** akéhokoľvek
regiónu alebo aj **súčasť**
kroja či **ľudového odevu**.*

V prípade priaznivého počasia Vás tradične pozývame na zábavné hodové

popoludnie s Necpalankou

ktorá vám bude vyhrávať na parkovisku pred Mäsiarstvom u Borku

od 15.00 – 18.00 hod.

**Príďte so svojimi príbuznými, priateľmi a vychutnajte si spoločne
dôstojnú i veselú hodovú atmosféru v Necpaloch!**

AJ TU JE ÚČASŤ V KROJOCH VÍTANÁ!!!

Jej snom je vydat' vlastnú knihu

Každé dieťa, ktoré je milované svojimi rodičmi, prirodzene túži tráviť čo najviac času práve s nimi. Rodičia sú zdrojom lásky v jeho živote a ono ich potrebuje obidvoch. O to viac, ak je krehké, zranené, iné ako ostatné deti. O rodičoch starajúcich sa o mentálne alebo fyzicky postihnuté deti raz jeden kňaz povedal, že sú v našej spoločnosti „najväčšími adeptmi na svätosť“. A z úst niekoho iného som počula, že vraj „pred Bohom nás raz budú súdiť naše deti“. Ako sa pozerá na svojich rodičov Anička Janečková (14), usmiate dievča na vozíčku, ktoré stretávame v našej farnosti?

▪ Anička, mnohí ťa poznáme ako milé a veselé dievča. Tvoj život však vo veľkej miere ovplyvnila choroba a predovšetkým fakt, že nemôžeš chodiť. Ako sa to stalo?

Narodila som sa s rúžštepom chrbtice, k tomu sa pridružili aj iné zdravotné komplikácie. A kvôli poškodenej mieche nemôžem chodiť. Práve preto som bola vždy obmedzená v činnostiach, ktoré by som mohla robiť, keby som bola zdravá. Život na vozíku nie je vôbec ľahký.

▪ Skús nám porozprávať, na čo všetko si spomínaš zo svojho ranného detstva. Keď som bola malá, chodili sme na výlety s rodinou, rodičia mi chceli dopriať všetko, čo zažívajú aj iné, zdravé deti. Boli a sú ku mne milí, láskaví, často sa spolu smežeme. Veľa sme však navštevovali lekárov, a tiež sme chodili na rôzne rehabilitačné pobyty, vyšetrenia, ale aj operácie. Napriek tomu si myslím, že ako malé dieťa som prežívala a stále prežívam zmysluplný život.

▪ To je veľmi povzbudivé, ale predsa. Keď si pochopila, že tvoj život je v niečom iný ako život ostatných detí, necítila si v sebe hnev alebo iné negatívne emócie?

Brala som to ako normálne, lebo som sa tak narodila a tak som vyrastala. Teraz je to trochu iné. Niekedy ma to trochu šťve.

Napríklad, že nemôžem ísť von sama s kamarátkami.

▪ Kto ti z okolia najviac pomohol prijať život taký, aký je, a tešiť sa z neho, o čom svedčí tvoj nákazlivý optimizmus i tvoj krásny úsmev?

Samozrejme rodina - rodičia a súrodenci, ale aj ľudia okolo mňa, ktorí ma majú radi. Moji súrodenci Natálka a Stanko ma prijímajú normálne, ako keby som bola zdravá, a ja popri tom zabúdam na svoj hendikep.

▪ Čo by si nám chcela viac prezradiť o svojich rodičoch a súrodencoch? Stane sa ti niekedy, že sa s nimi aj pohádaš?

Rodičia sa o mňa s láskou starajú a pomáhajú mi. Maminka mi pomáha v každodennej starostlivosti. S tatinom sa veľa nasmejem a je mi skutočnou oporou. Moja sestra Natálka a brat Stanko mi tiež pomáhajú, aj sa zahráme, zasmežeme, berú ma takú, aká som. Keď som so sestrou, tak ona ma dokáže často rozveseliť. Samozrejme aj sa niekedy pohádame, tak ako aj iní súrodenci. No mám ich všetkých veľmi rada a som Pánu Bohu veľmi vďačná, že ich mám.

▪ Čitatelia nášho časopisu ťa poznajú aj prostredníctvom tvojich kresieb, ktorými si dopĺňala niektoré texty. Prezrad' nám, čo popri kreslení ešte rada robíš? Ako tráviš svoj voľný čas?

Svoj voľný čas trávim čítaním kníh, tiež píšem svoju vlastnú knihu a rada počúvam hudbu.

▪ **To je zaujímavé. Teda t'a baví literatúra. Akú knihu píšeš a o čom?**

Žánrovo je to fantasy román. Píšem o dievčati, ktoré objaví čarovnú krajinu. Už mám v zošite zapísaných 70 strán a pomaly ich prepisujem do počítača.

▪ **Obdivuhodné, Anička. Prezrad' nám, ako si si dokázala zvyknúť na život v škole a školské povinnosti bez maminkej pomoci?**

Rodičia mi od začiatku doma pomáhali s učením a prípravou do školy, ale teraz sa už snažím učiť sama. Svoju maminku mám veľmi rada, no viem si rýchlo zvyknúť aj na nových ľudí. Preto som si dobre zvykla aj v škole na pani asistentku. A moji spolužiaci sú tiež milí, priateľskí, sú ochotní mi pomôcť, keď niečo potrebujem.

▪ **Kto je tvojím najlepším priateľom / priateľkou a aké vlastnosti si ceníš na priateľovi?**

Mojou najlepšou priateľkou je spolužiačka Mirka. Cením si na nej úprimnosť, vie ma vypočuť a pochopiť, je veľmi trpezlivá. Poznáme sa tri roky.

▪ **Si teraz v ôsmej triede, o rok ukončíš základnú školu. Výber tvojho budúceho povolania asi nie je jednoduchý. Anička, čím by si chcela byť? Aké sú tvoje sny?**

Keďže rada píšem, chcela by som byť buď spisovateľkou, alebo písať filmové scenáre. Mojim snom je vydať svoju vlastnú knihu.

▪ **Mnohé deti z rôznych dôvodov stratili lásku a úctu k svojim rodičom. Čo by si im povedala o rodičoch ty?**

Mali by sa zamyslieť, aké je to ťažké pre rodičov a mali by si ich vážiť a byť za nich vďační. Rodičia to vždy myslia dobre.

▪ **Na záver, čo by si chcela odkázať svojim rodičom a súrodencom Natálke a Stankovi, prípadne iným rodičom detí?** Mojim rodičom by som sa chcela poďakovať za to, že sú trpezliví a láskaví a tiež mojej sestre a bratovi, že ma podržia v každej situácii. Ostatným rodičom detí by som chcela povedať, aby sa nebáli prijať každé dieťa, lebo dieťa je vždy darom.

Elena Blašková

Foto: archív rodiny Janečkovej

Chýbajú

„Celú zimu chodil v tých teniskách. Vieš, ten môj vnuk Adrián. Tak mu hovorím - riadne sa obuj, aby si neprechladol. Ale on - vraj mu nie je zima. Keby vedel, ako to je, keď človeka bolia nohy! To ešte neskúsil. Aj to zdravie si bude vážiť, až keď ho stratí...“ sťažuje sa staršia pani svojej susede. „Veru, veru, aj my sme takí boli, nič nás nebolelo a zdravie sme si nevážili. Teraz to človek inak vidí, čo by len za to zdravie dal!“ znela odpoveď.

Obdobne je to aj pri iných veciach. A tiež pri ľuďoch. Často si ich vážime, oceníme ich hodnotu, až keď ich nemáme. Alebo keď už nie sú takí ako predtým. V tomto smere by som sa chcel dnes spolu s vami, milí čitatelia a farníci, zamyslieť nad hodnotou rodičov v živote človeka.

Blízkosť, kríza, nový pohľad

Vzťah dieťa a matka je u väčšiny ľudí jeden z prvých, ktorý si uvedomujeme. Láska k maminke je najmä u malých detí obrovská. Ved' bez nej by nielen nežili, ale ani neprežili. A často nevedia bez mamy byť ani niekoľko hodín. Podobne aj láska k otcovi je nenahraditeľná. Ako sa naňho dieťa teší, keď konečne príde domov z práce!

Postupne sa však učí byť bez rodičov v širšej rodine, u dedka a babky, v škole, medzi kamarátmi, atď. A keď príde puberta, často ako by ich ani nepotrebovalo. Teda potrebuje ich peniaze a zázemie, ktoré mu robia, ale nepotrebuje ich usmerenia a už vôbec nie citové prejavy.

Je to obdobie, keď sa človek postupne otvára novej, ešte väčšej - partnerskej láske. Keď ju nájde, väčšinou začne inak chápať aj svojich rodičov. Ich vzájomný vzťah i vzťah k sebe samému. Ved' on sám túži dať život svojim deťom. Pri ich výchove si možno spomenie, aký bol niekedy problematický pre rodičov vo svojej výchove. A začne si ich viac vážiť, chápať a vedome či nevedome napodobňovať.

Dospelé dieťa

Je prirodzené, že najväčšou láskou ľudského života je manželský partner. A na

druhom mieste sú to jeho vlastné deti. S nimi, v rámci svojej rodiny, trávi najviac času, zdieľa radosti, bolesti, problémy, úspechy i pády. A zabúda, že tak radi by to všetko s ním preživali aj jeho rodičia! Alebo to aj vie, ale nestíha ísť či volať...

Toto druhé odcudzenie je iné ako v puberte, ale aj ono je pre rodiča bolestné. Samozrejme, že deti prídu na sviatky, zvykne sa zísť i celá rodina, ale každý už má svoj svet. Pracovný, rodinný, spoločenský, atď. Je to prirodzené a pre mnohých rodičov dokonca osožné. Postupne si uvedomujú, že ten ich svet sa posúva preč z tohto pozemského sveta a sústreďa sa viac na duchovné hodnoty. A keď odídu do večnosti, dieťa si konečne uvedomí, ako veľmi chýbajú.

Osobné poďakovanie rodičom

Aj keď nemám vlastnú rodinu, tiež som si mnohé veci uvedomil a začal vážiť neskoro. Predtým som ich bral ako samozrejmú. Teraz to vidím ako obrovskú nezískanú lásku, za ktorú by som chcel znovu a znovu d'akovať.

Mame d'akujem za starostlivosť, za kuchyňu, ktorou sa prispôsobovala nám a nie svojej chuti, za koláče, ktoré už asi nikto také neupečie, za vedenie farskej domácnosti i lásku k mojim kolegom kňazom. Otcovi d'akujem za priestor. V domácej dielni, kde som toho naozaj dosť pokazil, pri chove zvierat a tiež pri výbere školy a povolania. Dodnes si pamätám, ako mi pri kríze v seminári dal slobodu a súčasne prejavil dôveru.

Keď ma učil hrať šachy, nechal ma vy-

hrať, aby som si myslel, že na to už mám a tento postoj zopakoval toľkokrát v živote voči mne i voči bratom. Vďaka za všetky jeho postrehy, pripomienky, povzbudenie a rady! Tá jeho prirodzená inteligencia a sedliacka múdrosť mi začala chýbať už po jeho sedemdesiatke, keď po porážke síce neochnul telesne, ale stratil bystrosť uvažovania. Koľkokrát som si počas tých jeho posledných ôsmich rokov vyčítal, že predtým som ho dostatočne nepočúval, že som si tie myšlienky nezapísal!

Mama tiež odchádzala postupne. Myslím mentálne. Ostatných pätnásť rokov jej „ten Nemec“ bral najskôr veci, potom

istotu, pamäť, rozum, kultúrne návyky, chôdzu, zrak... Najmä po otcovej smrti, ktorého prežila o desať rokov, to už nebola tá silná žena, ktorá „dirigovala“ domácnosť s piatimi chlapmi. Až vtedy som si uvedomil, aká je krehká, zraniteľná, bojazlivá, ako potrebuje pomoc, ochranu i prejavy lásky.

Čo mi však najviac chýba, to je ich záujem o môj život. To, ako so mnou prežívali časy školy a najmä povolania. Ako sa vždy pýtali nielen čo je nové, ale aj čím žijem, čo je pre mňa podstatné, s čím zápasím a nie vždy vyhrávam. Ako vedeli odhadnúť a prijať mojich priateľov. Ako ma niekedy krotili a inokedy povzbudzovali, ale najmä vždy počúvali.

Čo bude chýbať?

Minulý týždeň som bol na jednej oslave s bratmi kňazmi. Keďže sme debatovali aj o mojej abdikácii, ktosi sa ma opýtal, či mi nebude za Prievidzu ľúto, či mi nebude chýbať. Myslím, že áno, je to normálne.

Keď som nastúpil do rádia, chýbala mi klasická pastorácia, ale najmä prekrásny kremnický Kostol sv. Kataríny. Keď som tam skončil, chýbal mi mediálny svet, veľké projekty a možnosť osloviť viac než jednu farnosť. Po presune zo Stožku do Prievidze mi chýbalo najmä pohodlné priestranné bývanie, ticho a blízkosť prírody. Čo mi však po každom odchode chýbalo najviac, to boli ľudia, na ktorých som si zvykol, ktorých som mal rád a cítil som od nich prijatie i lásku. A takých je dost aj v Prievidzi.

Na druhej strane je to asi aj dobré, keď nám niečo a hlavne niekto chýba. Svedčí to totiž o jeho hodnote pre náš život. A ako je to so zdravím, ktoré si vážime, až keď ho stratíme, tak odporúčam modliť sa za tých, ktorí nám chýbajú, aspoň toľko, ako za to zdravie.

Vladimír Slovák

Tri otázky pre Žanetku Kleinovú, dobrovoľníčku modlitbového hnutia Deti viery

Žanetku poznajú mnohí, lebo je mnohorakým spôsobom aktívna vo farnosti. Tichým spôsobom. Je členkou modlitbového hnutia Modlitby matiek, pripravuje so svojou rodinou adorácie za rodiny, podporuje modlitby v Kaplnke sv. Pátra Pia v bojnickej nemocnici i adorácie za kurz pre snúbencov, varí počas víkendov v charite, spieva vo farskom spevokole, je členkou 3. rádu mariánok v našom meste. A napokon - aj vďaka nej sa v našej farnosti (na piaristickej škole) stalo aktívnym hnutie Deti viery.

1

Mohla by si nám povedať, čo sú Deti viery?

Keby som mala podať definíciu, tak to isto popletiem. Poviem teda, kto podľa mňa sú tieto deti. Malí či mladí robotníci v Ježišovej vinici ochotní slúžiť radosťou. Deti sú raz do týždňa v piaristickej kaplnke pri Ježišovi. Na niekoľko minút. Po jednom čítajú modlitby z malej knižky - za ochranu, odpustenie, napredovanie, zjednotenie... piesne a úryvok z evanjelia. Najradšej mám ten hraný samotnými deťmi, keď si rozdelia úlohy a už oživa udalosť z Ježišovho života medzi nami. A nakoniec nasleduje najdôležitejšia modlitba - odovzdávanie seba, maminky, ocka, súrodencov i priateľov Ježišovi. Čokoľvek, čo si myslím, že patrí jemu, šup na farebný krúžok a do košíka pod Ježišov kríž. Je to len forma, ale vyjadruje, čo sa deje vo vnútri, v nás. Detí nie je veľa a sú skryté v tichu kaplnky. Sú pre mňa ako soľ, ktorej štipka stačí na chliebik.

Žijem podľa toho, čomu verím

2

Ako si sa dostala k modlitbám s deťmi v hnutí Deti viery?

Dostala som sa k nim cez Modlitby matiek. Nieкто ma pozval, ponúkol mi miesto pri starších dievčatách. Pravdu povediac, pred pár rokmi som si hľadala miesto vo farskej rodine. Pán vie, že ťažko robím prvý krok, tak mi poslal kamarátku, či sa nechcem stretávať raz do týždňa na modlitbe, a samozrejme, kde sú ženy, tam je i rozhovor o živote. A to bol už len krôčik k Deťom viery. Zapáčilo sa mi byť maminou nie len môjho Miška. Momentálne nemám skupinku, ale čas strávený s dievčatami bol krásny. Teraz už dievčatá majú svoje nové, časovo viac náročné piaristické aktivity, napr. v Študentskej rade, v časopise Cool School a pod.

3

Ako sa môžu deti zapojiť do modlitieb za svojich rodičov a súrodencov v hnutí Deti viery, ak vnímajú potrebu viac sa za nich modliť?

Nech prídu ☺. Hoci vnímanie „potreby viac sa modliť“ prichádza asi skôr až v dospelosti. Skúsenosť však ukazuje, že ak deti prídu a v modlitbe vytrvajú, Pán im neskôr ponúkne miesto služby zodpovedajúce darom, ktoré do nich vložil.

Pripravila: Elena Blašková

(Poznámka: V prípade záujmu o modlitby v skupinke Deti viery v škole u piaristov sa viac môžete dozvedieť na elenkablska@gmail.com)

Čo máte po rodičoch?

Žiaci

- **Jarko:** „Vlasy, vázu, zmysel pre humor, udicu.“
- **Andreas:** „Uši, oči, ústa, kosti a celé telo.“
- **Sáríka:** „Veci, uši a maľovátka.“
- **Vaneska:** „Rada sa kúpem po mame, po tatovi mám oči, ruky, rada sa lyžujem.“
- **Tibor:** „Po otcovi som chudý, rád sa hrám hry, počúvam hudbu, rád šantím, chodím rád za kamarátmi. Po mame rád upratujem, čítam knihy a chcem si robiť úlohy.“
- **Dorka:** „Po otcovi mám skoro rovnakú tvár, po mame rovnakú farbu vlasov, farbu očí a dobrú myseľ.“
- **Ad'ko:** „Po rodičoch mám priezvisko, vlasy, podobu.“
- **Zuzka:** „Po mame mám vlasy, po starej mame sa do všetkého starám, po otcovi nemám nič.“
- **Šimon:** „Po mame mám také isté farebné oči, po otcovi taký zvyk, že keď ide von, ideme spolu.“
- **Dominika:** „Nos mám po mamine, som si s ňou podobná.“
- **Nelka:** „Vlasy mám po mamine, po ocinovi tvar hlavy a oči.“
- **Nela:** „Usilovnosť, povahu a náboženstvo po mamine, tiež vlasy.“
- **A.R:** „Po mame oči, myseľ, basketbal, po otcovi mám rád lietadlá a bojové stroje.“
- **Adela:** „Po mamine vlasy, oči, náušnice, oblečenie a školu. Po ocinovi kožu, oči, školu.“
- **Anka:** „Po mame oči a obľúbené predmety. Po otcovi mám rovnaké sfarbenie kože a vlasov.“

Skôr narodení:

- **Jozefína:** „Po otcovi zlý cholesterol, po mame všetko beriem s úsmevom.“
- **Pavla:** „Vieru v Boha. Rodičia nemali na nás čas, tak dávam deťom viac lásky, lebo ja som ju od rodičov nedostala.“
- **Marta:** „Po mame som náchylná na choroby, po otcovi som zdedila nervy.“
- **Maroš:** „Po matke disciplínu, po otcovi nenávisť ku komunistickému režimu.“
- **Nina:** „Po mame zmysel pre humor, miernosť a schopnosť chápať ľudí, rozumieť im.“
- **Eva:** „Po mame boľavú chrbticu a po otcovi jednoduchosť a dobrotu.“
- **Ala:** „Po mame sociálne cítenie a snahu nekomplikovať veci. Po otcovi nedramatickú povahu.“
- **Edka:** „Po mame čistotu. Otec sa tiež denne holil, statok aj kravy museli byť denne čisté.“
- **Anna:** „Po mame redšie vlasy, pracovitosť, po otcovi krčové žily.“
- **Jozef:** „Po matke vieru v Boha, po otcovi zlatú žilu (hemoroidy).“
- **Mária:** „Po mame mám veľkú lásku k Bohu a deťom, otec nebol nič moc, mám fotky po ňom.“
- **Helena:** „Po mame nemám nič, ani z majetku, všetko nechala súrodencom, len trpkosť zostala. Otec bol vtipný, rád si vypil, bol agresívny. Mám zlú spomienku na rodičov.“
- **Aneta:** „Po mame sociálne cítenie, štedrosť, vieru a dôveru v Boha. Po otcovi široký nos a opuchnuté ruky. No mal nás svojím spôsobom rád, aj keď robil niekedy rozdiely.“

Za odpovede ďakuje Anna Gálová.

Všedné, ale predsa nepoznané

Pomaly sa dostávame k modlitbám kňaza, ktoré prednáša po tom, ako sa skončili modlitby veriacich a priniesli sa obetné dary. Kňaz dostáva akoby hlavné slovo.

Prefácia

Po modlitbe nad obetnými darmi prichádza na rad prefácia. Je to modlitba, v ktorej Cirkev vzdáva vďaky Otcovi skrze Krista v Duchu Svätom za všetky jeho diela, za stvorenie, vykúpenie a posvätenie. Tu sa celé spoločenstvo zapája do neprestajnej chvály, ktorú nebeská Cirkev, anjeli a všetci svätí spievajú trojsvätému Bohu. Prefácia sa začína dialógom medzi kňazom a ľuďmi. (KKC 1352)

Kňaz: Pán s vami.

Ľud: I s duchom tvojím.

Kňaz: Hore srdcia.

Ľud: Máme ich u Pána.

Pozdvihujeme svoje srdcia k nebu. Hovoríme, že odteraz nebudeme pozerat' na svet vlastnými očami, ale očami viery. V tejto hodine máme mať srdce pri Bohu a nie dole, na zemi, pri pozemských veciach. Ľud súhlasí, preto odpovedá „Máme ich u Pána.“ Pretože vždy je potrebné myslieť na Boha, najmä teraz, keď Pán prichádza a chce nás nasýtiť, rozdať sa.

Kňaz: Vzdávajme vďaky Pánovi, Bohu nášmu.

Ľud: Je to dôstojné a správne.

Máme vzdávať vďaku, pretože nás, nehodných, Pán pozval k takej veľkej milosti, že nás nazval svojimi deťmi, ktoré ho môžu prijímať. Má to byť dôstojné a o to sa máme aj snažiť. A samozrejme, že je to aj správne. Posilniť sa, kráčať za Kristom a nasledovať ho. Snažiť sa pripodobniť a milovať tak, ako On miloval nás.

Nasleduje oslavná modlitba, ktorá je zavŕšená spoločnou modlitbou alebo spevom - Svätý / Sanctus. Táto modlitba nie je iba

pripomienkou na serafínov, ktorí spievali hymnus. Na tomto mieste sa má pozemská cirkev zúčastniť na nebeskom speve - mohli by sme povedať, že má „zažiť“ nebo“.

Eucharistická modlitba

Kňaz vystrie ruky nad darmi, chlebom a vínom, a zvoláva Ducha Svätého. Ide o silné stretnutie s nebom. Duch Svätý a Slovo - Kristus - premieňajú chlieb a víno na Telo a Krv, dušu a božstvo Ježiša. Kňaz túto chvíľu spája s Poslednou večerou, keď Ježiš ustanovil obeť zmluvy na všetky veky. Keď kňaz vyslovuje slová premenenia (Toto je moje telo... Toto je kalich mojej krvi...), nerozpráva o nejakej udalosti, ale hovorí v osobe Krista, ktorý je hlavným celebrantom svätej omše. Vzyva Ducha Svätého, aby svojou mocou posvätil chlieb a víno. Vzyva Ducha, aby prišiel a aby v chlebe a víne bol Ježiš. Pôsobenie Ducha Svätého a účinnosť slov samotného Krista prednesených kňazom skutočne sprítomňujú pod spôsobom chleba a vína jeho Telo a jeho Krv, jeho obeť vykonanú na križi raz a navždy (KKC 1375).

A Ježiš je v tomto veľmi jasný. Počuli sme, ako svätý Pavol na začiatku spomína Ježišove slová: „Toto je moje telo, toto je moja krv“. Toto povedal samotný Ježiš. Nemusíme o tom veľa rozmyšľať: „Ako je to možné, že...“ Je to Ježišovo telo. A tam to končí. To je viera. Viera nám prichádza na pomoc, aby sme verili; úkonom viery veríme; že je to Ježišovo telo a krv. Je to „tajomstvo viery“, ako hovoríme po konsekrácii („Hľa, tajomstvo viery“). Kňaz povie: „Tajomstvo viery“ a my spievame aklamáciu: „Smrť tvoju, Pane, zvestujeme a tvoje zmŕtvychvstanie vyznávame, kým neprídeš v sláve.“

Nasleduje dlhá modlitba prednášaná kňazom. Cirkev nás chce spojiť s Kristom,

aby sme boli s Kristom jedno telo a jeden duch. Toto je milosť a ovocie sviatostného prijímania: živíme sa Kristovým telom, aby sme sa my, čo ho požívame, stali jeho telom žijúcim dnes vo svete. Eucharistická modlitba prosí Boha, aby zhromaždil všetky svoje deti v dokonalosti lásky, v jednote s pápežom a biskupom spomenutými po mene, na znak toho, že slávime svätú omšu v jednote so všeobecnou Cirkvou, ako aj s partikulárnou cirkvou - diecéznou. Prosba (tak ako aj obeta) sa predkladá Bohu za všetkých členov Cirkvi, živých i mŕtvych, v očakávaní blaženej nádeje, že budeme zdieľať večné dedičstvo v nebi, spolu s Pannou Máriou (porov. KKC 1369-1371). Na nikoho a na nič sa v eucharistickej modlitbe nezabúda, ale všetko sa privádza späť k Bohu.

Dôležitým okamihom je záver eucharistickej modlitby. Nazyvame ho „doxológia“ - „slovo oslavy“ (z gréčtiny). Kňaz pozdvihne kalich a hostie a modlí sa: „Skrze Krista, s Kristom a v Kristovi...“ Svätý Hieronym uvádza, že v Ríme sa pri slove

„amen“, ktoré bolo trojité, triasli všetky pohanské chrámy. Tak silno vtedajší kresťania kričali, nebáli sa, pretože vtedy bol s nimi Boh.

Mohli by sme povedať, že toto je centrum celej sv. omše. Od úvodných pozdravov prefácie až po obetné pozdvihnutie premenených darov pred modlitbou Otče náš, čiže po záver doxológie, je vlastne jedným celkom, jednotnou modlitbou.

Pomaly môžeme spoznávať, že bohoslužba nás presvecuje neobyčajným svetlom pokoja, dôstojnosti a istoty. Toto svetlo sa vlieva do našich sŕdc, do nášho života.

Text: Dominik Kučera, kaplán

Foto: Mária Melicherčíková

Použitá literatúra: Hahn, S.: Baránkova večera; Krapka E. Tajomstvá svätej omše; Štrbák, M.: Liturgia Eucharistie; Rímsky misál (RM); Katechizmus Katolíckej cirkvi (KKC); Katechézy pápeža Františka.

Pečená slanina

8. apríla 2019

„Kde iní končia, my začíname,“ spomenul som si minulý víkend na reklamu starú mnoho rokov. Mnohí totiž deklarovali koniec lyžiarskej sezóny, rozlúčku so svahmi, vlekmi a lyžami. Ale práve v ten istý posledný marcový víkend som ja na chalupe začal. Grilovaciu sezónu. Jedlo sa nepripravovalo dnu na sporáku, ale vonku na ohni. Čo bolo prvé? Ako vždy, pečená slanina!

Aj keď dnes ju pečiem na antikorovom tanieri, stále mi pripomína tú, ktorú som pekával počas prázdnin u starých rodičov na Gemeri, vo Chválovej. Na ražni z lieskového prúta, kde bola nastoknutá spolu s cibulou. To bolo radosti, keď stará mama povedala: „Dnes nerobím večeru, budeme opekať slaninu.“ Za pár minút sme s bratrancom Mariánom pripravili drevo a založili oheň. Okrem chuti si dodnes pamätám aj jednu dôležitú vlastnosť, ktorá mi vždy chýbala: trepezlivosť!

„Už to mám?“ pýtali sme sa skoro každú minútu. „Ešte nie,“ znela odpoveď starej mamy alebo starého otca, „vydrž trochu!“

Aj pred týždňom to trvalo nejako dlho. Už som chcel jesť a stále to nebolo ono. Dnes tomu aspoň rozumiem a viem, kedy je to hotové. Teda pri pečenej slanine. V živote však často nie.

Vladimír Slovák **rtv:** Rádio Slovensko **rtv:** slovensko.rtv.sk

Moje miesto

15. apríla 2019

Včera sme vstúpili do Veľkého týždňa kresťanstva. Pripomíname si v ňom udalosti Ježišovej rozlúčky, umučenia a smrti a tiež zmŕtvychvstania. Vstup bol zaujímavý. V jednej bohoslužbe sme si v úvode pripomenuli slávnostný Ježišov príchod do Jeruzalema a v strede sme čítali (či spievali) celý príbeh umučenia až po hrob. Pričom sa zdá, že tí istí ľudia, ktorí ho nadšene vítali, a volali mu na slávu, o niekoľko dní volali: „Ukrižuj ho!“

To, čo sa zdá niekedy nepochopiteľné, som v posledných mesiacoch tak trochu prežil na vlastnej koži. Najskôr oslavu súvisiacu s 30. výročím môjho kňazstva, a potom nepochopenie a danie prednosti vyšším či inému riešeniu. Až som si namýšľal, že som Kristovi v nejakej miere podobný.

Keď som sa však na vec a najmä na svoj život a postoje pozrel úprimnejšie, musel som priznať, že v tomto príbehu patrím kdesi inde. Možno medzi učeníkov, ktorí najskôr oslavovali a potom nechápali, ale možno aj medzi onen zástup, ktorý rýchlo mení mienku a postoje. Kolkokrát som to voči niekomu takto urobil! Najskôr obdivoval a fandil, potom sklamaný ohováral a odsúdil.

Ťažko sa to priznáva, ale ak chcem pravdivo prežiť Ježišov príbeh Veľkej noci, musím sa zaradiť tam, kam naozaj patrím.

Tajomstvo víťazstva

22. apríla 2019

Tak som si dnes spomenul na našu jednotku a svetovú lyžiarsku dvojku Petru Vlhovú. Ako s ďalšími dvomi dievčatami na stupňoch víťazov striekali po sebe i po fanúšikoch šampanské. Dnes to je tiež o radosti, nestrieka sa však šampanské, ale iná vzácna tekutina, voda. A veriaci už druhý deň oslavujú Kristovo víťazstvo nad smrťou.

Podobne ako iné víťazstvá, aj toto je určené všetkým. Na prvom mieste fanúšikom muža, ktorý žil pred dvadsiatimi storočiami a o ktorom oni veria, že žije stále. Že premohol smrť. Ale aj tým, ktorí hľadajú pravdu o živote a o sebe samých. A tiež tým, ktorých predkovia dakedy fandili, ale oni dnes vnímajú len dozvuk, tradície. Ešte ich v nejakej miere dodržiavajú, ale väčšinou im už nerozumejú. Všetci oslavujú život v jeho rôznych formách, podobách a symboloch.

A práve v tom je „tajomstvo“ Veľkej noci. Alebo sviatkov začínajúceho leta, ktoré slávi naši predkovia pred príchodom kresťanstva, či sviatkov jari, ako tento čas nazvali „bratia“ komunisti. Totiž, že uprostred nového rozvíjajúceho sa života prírody je človek - jej vrchol - pozvaný k životu nad-prirodzenému, večnému.

Zamyslenie na dnešný deň **rtv:** vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Znova sezóna

29. apríla 2019

V sobotu sme v našej farnosti rozbehli novú sezónu. Nie vodácku ani inú športovú, ale sobášnu. Začala sa tromi obradmi, z ktorých jeden som viedol. Pri pohľade na krásnu nevestu som si uvedomil, ako úžasne ladia jej šaty s bielymi kvetmi jari. Väčšina našich ovocných stromov totiž kvitne malými bielymi lupeňmi.

„Naozaj, dnes ten vzťah kvitne,“ povedal som si. „Je to krásne, romantické, sympatické, plné nádeje. Ale plody prídu až neskôr.“ Teda ak prídu. Ak to nezamrzne a bude mať dostatok vlhky i slnka. Lebo strom manželstva tiež ohrozuje jarný mráz: sebeckosť, pýchy, netolerancie či iných hriechov a zlyhaní. A celý život môže prísť sucho, teda nedostatok komunikácie, i slnko tieniace mraky nevšímavosti, hnevu, žiarlivosti, atď.

A v tom všetkom prichádza obdobie plodov lásky - detí. Popri nich niekedy muž a žena doslova zabudnú na seba samých, darujú sa im. Ale niekedy zabudnú aj na seba navzájom. Až na začiatku jesene života, keď tieto plody dorastú a strom opustia, manželia znovu zistia, že je to o nich dvoch. A to je pozvanie priniesť duchovné plody lásky. Prijatie a milovanie partnera takého, aký je, život pre neho, nie pre seba, podľa svojich predstáv. Pochopenie reality a jasné uvedomenie si priorit. Pričom tieto plody sú chutnou potravou nielen pre nich samých, ale aj pre celú ich, už širokú rodinu, ba i ľudí mimo nej. Takéto dozretie som prial v sobotu onomu páru a dnes prajem všetkým vám, ktorí ste zakvitli manželskou láskou.

Medzigeneračné vzťahy v rodine

Vzťahy medzi rodičmi a deťmi, prípadne starými rodičmi a niekedy aj pravnukmi, sú také zložité a mnohoraké ako samotný rodinný život. V súčasnosti prebiehajú v rodinnom živote hlboké zmeny, ktoré sa premietajú aj do zmien v týchto vzťahoch. Medzigeneračné vzťahy sa navyše stávajú problematickými nielen v rodine, ale celkovo v spoločnostiach a v mnohých oblastiach ľudského spolunažívania.

U nás sa problematizovanie medzigeneračných vzťahov zatiaľ črtá výraznejšie v iných oblastiach ako vo vnútornom živote rodín. Zmeny rodinného života oveľa výraznejšie ovplyvňujú iné faktory, ako preberanie funkcií rodiny inými inštitúciami (štát, školy, zdravotné a poisťovacie inštitúcie, atď.), práca mimo rodiny, trávenie voľného času a podobne, až po spochybňovanie zmyslu a významu rodiny či snahy nahradiť ju inými formami spolužitia.

Dôležitým ukazovateľom kvality vzťahov medzi rodičmi a ich deťmi je vzájomná dôvera. Výskumný tím z Katedry sociológie FF UKF v Nitre uskutočnil na prelome rokov 2013/14 zber údajov pre výskum v Nitrianskom kraji, ktorého respondentmi boli žiaci vo veku 12 - 15 rokov (93 % tvorili 13 a 14-roční, 49,4 % dievčat a 50,6 % chlapcov) a ich rodičov (82,9 % matiek a 17,1 % otcov). Jedným z významných zistení bolo to, že slovenská rodina sa ukázala ako výrazne matrocentrická (postavená oveľa silnejšie na pôsobení matky než otca v živote rodiny - ide o neutrálne konštatovanie o kultúrnom vzore, keďže nevedno, nakoľko to zapríčiňuje nezaujím zo strany otca, jeho častá neprítomnosť kvôli objektívnym príčinám ako pracovné povinnosti či uzurpovanie si tejto sféry matkou ako „ženskej sféry“). Vzhľadom na iné výskumy i pozorovania možno predpokladať, že v takej či inej miere sa toto tvrdenie týka aj rodín v iných krajoch Slovenska.

Prejavilo sa to v nasledovných zisteniach. Na otázku, či dôverujú jednotlivým členom rodiny, 67,6 % žiakov zvolilo variant „rozhodne dôverujem“ vo vzťahu k matke, ale len 51,9 % zvolilo túto odpoveď vo

vzťahu k otcovi, a 49,6 % vo vzťahu k starým rodičom z matkinej strany (ostatní - súrodenci, starí rodičia z otcovej strany a spolužiaci - získali oveľa menšiu dôveru). Celkovo (aj s variantom odpovede „skôr áno“) dôverovalo matkám vyše 90 % žiakov a otcom vyše 76 %. Vzťah dôvery sa črtal výraznejšie po „ženskej línii“: matka (viac ako otec) - starí rodičia z matkinej strany (oveľa viac ako z otcovej strany) - sestra (viac ako brat). 15,5 % žiakov rozhodne a skôr súhlasilo s tým, že nikomu nedôveruje a 26,1 % žiakov pri položke „nikomu nedôverujem“ zvolilo odpoveď „ťažko povedať“. Citové väzby hodnotili žiaci ako „veľmi silné“ opäť častejšie k matke (67,8 %) než k otcovi (43,4 %). Celkovo sú však citové väzby detí oveľa silnejšie k obom rodičom než k starým rodičom, súrodencom, spolužiakom či „iným ľuďom“. Úloha dôverníkov (osôb, na ktoré sa obráti s problémami a v ťažkých situáciách) sa opäť odvíja po „ženskej línii“: 72,4 % žiakov sa v takých prípadoch obracia na matku, 41,8 % na otca, 27,2 % na starých rodičov z matkinej strany, 24,4 % na sestru, 11,5 % na brata. Tento výskum ukázal, že „ženská línia“ dôvery a citových väzieb sa výrazne črtá aj v odpovediach rodičov žiakov, a to až natolko, že dôverujú (rozhodne + skôr) vlastnej matke (82,1 %) častejšie ako manželovi/manželke (69,1 %). (S problémami sa však rodičia žiakov obracajú najskôr na manžela/-ku - 63,2 % - a až potom na svoju matku 57,2 %.) Tento výskum tiež ukázal slabé väzby žiakov mimo rodičov - so súrodencami, starými rodičmi, spolužiakmi a celkovú nedôveru a pocit osamelosti veľkého podielu detí. Medzi rodičmi potvrdil,

že väzby v tzv. partnerských zväzkoch sú výrazne slabšie ako v manželstve. (Por. W. Świątkiewicz: Zaufanie jako wartość życia rodzinnego. V: W.Świątkiewicz a kol.: Medzigeneračné väzby v súčasnej rodine. STUDIO NOA, Katowice 2014, s. 79-104.)

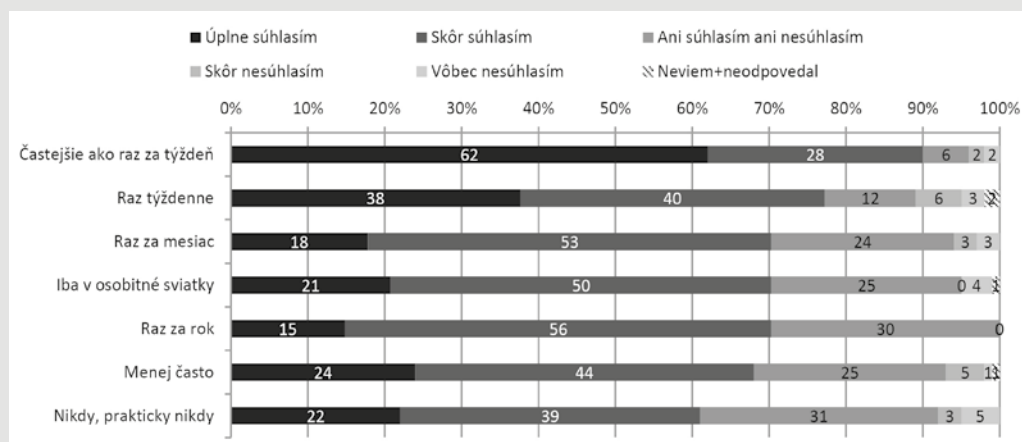
Jedným z prejavov dôvery detí k rodičom je aj pocit povinnosti postarať sa o nich. Vo Výskume európskych hodnôt v roku 2017 (respondentmi boli obyvatelia SR vo veku 18 a viac rokov) sa ukázala významná súvislosť tohto názoru s praktizovaním náboženstva (zahrnuté sú všetky vierovyznania) respondentmi - aktuálne, no ešte viac v detstve (viď graf). Vo vzťahu k hodnote starostlivosti o rodičov sa neprejavili rozdiely v odpovediach na túto otázku podľa pohlavia či veku respondentov. Celkovo s tvrdením „Dospelé deti majú povinnosť poskytnúť svojim rodičom dlhodobú starostlivosť“ úplne súhlasilo 31 % respondentov, skôr súhlasilo 41,8 %, ani súhlasilo, ani nesúhlasilo 19,7 %, skôr nesúhlasilo 3,7 % respondentov a vôbec nesúhlasilo 3,1 %. Aj v porovnaní so skoršími vlnami tohto výskumu je zrejmé, že u nás stále výrazne prevažuje takáto solidarita medzi generáciami.

Jozef Matulník, ktorý sa výskumu rodiny venuje intenzívne od začiatku 90. rokov, však vo svetle svojich zistení nerobí prí-

liš optimistické závery: „(...) výsledky zo všetkých našich výskumov nasvedčujú tomu, že úpadok rodiny založenej na manželstve môže oslabovať aj medzigeneračné vzťahy. Zatiaľ ešte pretrvávajú pomerne vysoká miera solidarity dospelých detí a ich rodičov, čo potvrdili aj iné výskumy, ktoré sa doposiaľ u nás uskutočnili (...). Naše údaje však naznačujú nepriaznivý trend, ku ktorému dochádza v období, keď sa na Slovensku rodina postupne oslabuje. Zistili sme lepšiu sociálnu klímu v rodinách, v ktorých vyrastajú mladí ľudia s obidvomi vlastnými rodičmi, ako v rodinách, v ktorých chýba vlastný otec. Tieto poznatky sú v súlade so zahraničnými štúdiami (...). Skúmali sme postoje mladých ľudí k mimomanželskému spolužitiu (...). Aj v tomto prípade sme zistili závažné súvislosti so štruktúrou rodiny. [Pravdepodobnosť, že budú v budúcnosti s niekým žiť bez toho, aby sa zosobášili, deklarovali v danom výskume výrazne častejšie dievčatá - 3. ročník SŠ - žijúce iba s matkou, doplnila MSJ.“ (J. Matulník: Oslabenie rodiny a medzigeneračné vzťahy. V: W. K. Świątkiewicz (ed.): I. Nitrianske sociologické kolokvium. UKF v Nitre, Filozofická fakulta, Nitra 2014, s. 82-93.)

Mária Suríková

Graf: Čo si myslíte o nasledujúcich výrokoch? Súhlasíte s nimi alebo nie? „Dospelé deti majú povinnosť poskytnúť svojim rodičom dlhodobú starostlivosť.“ Podľa odpovedí na otázku: „Ak nepočítate svadby, pohreby a krsty, ako často ste sa zúčastňovali bohoslužieb, keď ste mali asi tak 12 rokov?“ (v %)

Zdroj: databáza EVS 2017, projekt APVV č. 15-0653, SÚ SAV Bratislava, vlastný výpočet.

Ahojte deti!

Keď sa vás – väčších – niekto spýta: „A ty, chlapče, či si?“ alebo „Dievčatko, a čie si ty?“ zvyčajne odpoviete priezviskom. No keď sa to spýtajú maličkých, odpoveďou býva: „Mamičkin, oteckova...“

A tak by to malo byť, pretože všetci sme synmi a dcérami jedného nebeského Otca – Pána Boha ☺.

Nebeský Ocko nám dal rodičov a rodičom zasa deti, aby sme všetci boli jedna veľká a šťastná rodina. Pán Boh sa veľmi teší, keď mu vieme za rodičov poďakovať a sme k nim dobrí i poslušní. Pán Ježiš veľmi miloval svojich rodičov. Verím, že aj vy milujete tých svojich a chcete ich potešiť. Preto vám istotne nebude robiť problém splniť úlohy, ktoré som si pre vás pripravila.

Každú úlohu, ktorú splníte, si dajte podpísať ockovi alebo mamičke, aby ste za to okrem nebeského Ocka dostali odmenu aj od nás – keď si **12. mája** prinesiete časopis na detskú svätú omšu. Držím vám palce a teším sa, ako to zvládnete!

1. úloha: Poďakoval/a som sa za svojich rodičov Pánu Bohu:

2. úloha: Pomodlil/a som sa za svojich rodičov:

3. úloha: Pomohol/a som s domácimi prácami:

4. úloha: Potešil/a – prekvapil/a som rodičov:

5. úloha: Dal/a som rodičom najavo, ako veľmi ich ľúbim:

6. úloha: Poslúchol/a som, čo od mňa rodičia žiadali:

PS: Kamaráti, a nezabudnite, že v nedeľu 12. mája oslavujeme Deň matiek! Potešte niečím svoju mamičku... A pamätajte i na tú nebeskú, Pannu Máriu!

Rubriku
pre deti
pripravila
Eva
Trepáčová

Vajce na Vandrovke – Ako išlo vajce na vandrovku a stalo sa, že cestou zabľúdilo, tak niekedy aj my zabľúdime tak, že zabudneme na Boha a nerobíme dobré veci. Aj mladý chlapec z podobenstva o márnotratnom synovi zabľúdil, keď premárnil otcov majetok na zbytočnosti a zlé veci. My sa poučme a nikdy svojho nebeského Otca neopúšťajme!

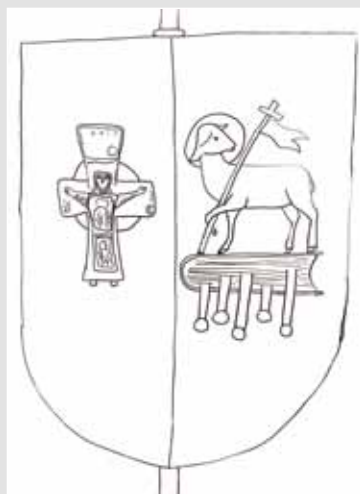

Justícia – Žena, ktorá sa volá Justícia, sa podobá na spravodlivosť. Spravodlivý človek by nemal nikomu nadržovať, ale mal by dať každému, čo mu patrí. Preto má Justícia zaviazané oči. V jednej ruke má váhy, lebo spravodlivý človek vie správne všetko súdiť, a v druhej meč, lebo keď je človek spravodlivý, má v rukách naozajstnú zbraň. Náš vzor ozajstnej spravodlivosti je Ježiš.

Maľovanky z kázni

Kaplán Dominik
a
diakon Juraj

Erb nášho biskupa – Na Kvetnú nedeľu sme si vy počuli pastierky list. Bol možno dlhý, ale pán biskup nám všetkým pripomenul aj to, že čas, ktorý premárnime, sa už nikdy nevráti. Varuje nás, aby sme nestrácali čas lenivosťou a neužitočnými vecami, ale aby sme si ho vážili, lebo je to Boží dar a raz sa nás Boh opýta, ako sme ho využili.

Mravec Flik – Všetky mravce vo Flikovom mravenisku trpeli pod nadvládou zlých kobyliiek a stratili vieru, že by niekedy mohli byť slobodné. Flik však veril, že sa s tým niečo urobiť dá, našiel ochotné chrobáky a presvedčil mravce, aby sa vzbúрили. Uverili, že môžu byť slobodné, a tak zvíťazili. Uverme aj my Ježišovi, že s ním môžeme byť šťastní, a vďaka nám potom uveria aj tí, čo ho ešte nepoznajú.

Otec a mama sv. Terézie z Lisieux

Recenzia na dve knihy z pera Celiny Martinovej

Sv. Terézia z Lisieux. Kto by ju aspoň prostredníctvom sôch a obrazov nepoznal? V tieni za ňou však ešte stále trochu zostávajú jej svätí rodičia, Zelia a Louise Martinovci. O ich živote vďaka zachovanej korešpondencii sa dozvieme viac od Celiny Martinovej (rehoľným menom sestra Genovéva od Svätej tváre) v dvoch malých knižných dielkach vydaných na Slovensku v roku 2017.

Na začiatku prekvapí útlý rozsah oboch knižiek. Zaujmu aj ich graficky príjemné, farebne sa navzájom dopĺňajúce obálky s portrétmi Terezkiných rodičov. Zachytávajú väčší vekový rozdiel medzi manželmi i vnútornú harmóniu, ktorá z ich tvári vyžaruje.

MAMA

Ako žena som si prečítala knihu o mame prvú a musím povedať, že ma nesmierne zaujala a podnietila rozmyšľať. Nad tým, že veľkí svätí sa nerodia len tak, ale za nimi stoja aj veľkí rodičia, v zmysle charakteru, morálnych vlastností i bohatého duchovného života. Kniha je koncipovaná formou výňatkov z listov Zelia adresovaných rôznym členom blízkej i vzdialenejšej rodiny, ktoré svojimi komentármi doplná dcéra Celina. Obsahovo je rozdelená na dve základné časti s názvom Morálny portrét mojej mamy a Choroba a smrť mojej mamy. Akoby sa mozaika Terezkinej duše i rodiny Martinovcov stávala ešte zreteľnejšou. Po prečítaní knihy mi na nebi svätých zažiarila popri Terezke ďalšia veľká hviezda, povedala by som azda i väčšia vzhľadom na jej povolanie manželky a matky.

„Naša mama bola stelesneným sebazaprením, bola obdarovaná veľkou odvahou a mimoriadne energickým temperamentom. Mala veľmi citlivé a veľkorysé srdce, ...“

OTEC

Vždy sa mi ťažšie čítalo o svätých mužoch, ale v prípade sv. Louisa Martina ma prekvapila veľká jednoduchosť a zrozumiteľnosť knihy. Možno i preto, že Louis bol praktický muž, vzor otcovstva, ktorým podnietil sv. Terezku k úvahám o Bohu ako Otcovi. Kniha približuje Louisa a jeho život vďaka sprostredkovanej charakteristike jednotlivých členov rodiny Martinovcov, zväčša manželky a dcéry Terezky. V závere titulu nazvanom Dodatok sa nachádza aj 16 krátkych listov Louisa, ktoré svedčia o jeho láske k Bohu a pevnej viere, ale aj citlivom a láskyplnom vzťahu k manželke a dcéram.

„Často som ho počula, ako sa s našou mamou rozpráva o nebi a o večnosti...“

Po prečítaní kníh čitateľ lepšie pochopí význam praktizujúceho sviatostného života manželov, skutkov milosrdnej lásky, a napokon aj veľkého telesného a duševného utrpenia, ktoré sprevádza všetkých svätých. Práve vďaka nim sa dnes môžu rodičia sv. Terezky za nás v nebi prihovárať.

Text: Elena Blašková

Dobrodružstvo s Kristom

Svedectvo

Počas prvého ročníka na vysokej škole som sa spriatelila s jedným z mojich spolužiakov. On bol prudko racionálny logik a ja zas zásadová, hlbavá osoba. V názoroch na život sme sa rozchádzali, no i napriek tomu sme sa vedeli dobre porozprávať.

Pomáhal mi pri učení a ja jemu zas pri jeho stavoch úzkosti. Prostredníctvom školy, vtípkov a životných problémov sme sa v rozhovoroch čoraz viac dostávali k existenčným otázkam. Šokovalo ho, že dokážem byť taká vyrovnaná, priama, žiť s radosťou v srdci a nemať taký strach ako on.

Veľká skúška

Okrem strachu z budúcnosti mal problém i prijať sám seba. Cítil sa byť neatraktívny a nepotrebný. Ja som však na jeho otázky odpovedala stále rovnako - že sila, ktorú vidí, nevychádza z môjho úsilia, ale zo vzťahu s Bohom. Svoju vieru v Krista som pred ním neskrývala a začala som sa za neho modliť.

Počas jedného leta mu v tele našli nádor. Bolo to s ním zlé. Moje modlitby zaňho sa zintenzívnili. Prosila som Boha, aby ho zachránil a dal sa mu nájsť. Bol to ťažký čas. Veľakrát som už ani nevedela, ako mu mám pomôcť, ako mu odpovedať, prečo sa také veci dejú. V úprimnosti som sa nehrala na vševediacu. Mojimi odpoveďami bolo teda často „neviem, nechápem, ale verím v zázrak a budem sa za teba dálej modliť“. Aj keď on nemal dar viery v modlitbu či zázrak, opieral sa aspoň o tú moju. Nádor nebol zhubný a po niekoľkých mesiacoch sa jeho stav zlepšil.

Moc Ducha Svätého

V treťom ročníku v letnom semestri som sa rozhodla postiť sa za svojich spolužiakov. Odstrihla som sa od sociálnych sietí, venovala som sa škole a im. Začala som s nimi tráviť viac času a zaňho som sa znova intenzívnejšie modlila. Viac sme sa stretávali, trávili sme spolu čas aj mimo školy. Naše rozhovory o Bohu sa zinten-

zívnil. Začal sa ma pýtať na moju vieru, Boha, lásku, na zmysel bytia.

V jeden večer hľadal čosi na internete a náhodou natrafil na Bibliu. Zo zvedavosti ju začal čítať. V tom momente pocítil čosi zvláštne, čo nevedel vysvetliť. Vstúpil do neho pokoj, ktorý nikdy predtým nezažil. Bol zmätený. Začal sa ma vypytovať, čo sa to deje. Ja som presne vedela. Moje srdce išlo od radosti vyskočiť z hrude, pretože som vedela, že po prvýkrát zakúsil moc Ducha Svätého.

Po troch rokoch modlitieb som začala vidieť ich ovocie. Zavolala som ho na omšu k františkánom, po ktorej bývali modlitby chvál. On ako človek, ktorý ešte pred tromi rokmi plne spochybňoval akúkoľvek existenciu Boha, zažil silný prúd jeho lásky v srdci. V nasledujúce leto sa s Bohom zbližil ešte viac a na jednom kresťanskom festivale sa rozhodol pre život s Ježišom. Jeho strach sa vytratil, jeho fóbie tiež a dokázal dokonca odpustiť aj svojmu otcovi, ktorý ho v detstve opustil a on k nemu cítil obrovskú nenávisť.

Žiť s Kristom je obrovské dobrodružstvo. Dodnes neprestávam d'akovať za milosť, ktorú som s ním - aj v živote svojho spolužiaka - mohla zažiť.

Ľubica

Anselm Grün: Umenie starnúť

LÚČ, vydavateľské družstvo Bratislava, 2018, 2. vydanie, 160 strán.

„Preto nechabujeme; a hoci náš vonkajší človek chradne, náš vnútorný sa zo dňa na deň obnovuje.“ (2 Kor 4, 16)

Kniha nemeckého benediktínskeho mnícha a kňaza Anselma Grüna (*1945) *Umenie starnúť* poskytuje mnoho inšpirácií a v istom zmysle aj návod na to, ako sa pripraviť na starobu a jej plnohodnotné prežívanie. Na starobu sa pri tom pozerá dvoma základnými a v knihe navzájom prepojenými spôsobmi: v prvom rade sa sústreďuje na starnú-

ceho človeka a jeho prežívanie a prípravu na starobu, no zároveň usmerňuje aj postoje tých, ktorí so starými a starnúcimi ľuďmi prichádzajú do styku (predovšetkým ich deti). Autor si nevymedzuje konkrétnu vekovú kategóriu starých ľudí, ale opisuje skôr proces starnutia a jeho prejavy v psychike človeka a v jeho vzťahoch k ľuďom i k Bohu. Vzhľadom na tieto hlavné línie rozprávania je kniha určená veľmi širokému okruhu čitateľov.

Anselm Grün veľmi prívetivým a pútavým spôsobom poukazuje na to, ako boli kedysi starnutie a staroba v spoločnostiach vážené a spojené aj so spoločenskou pozíciou, no dnes sú podľa neho často vytláčané na okraj. Dôsledkom, avšak niekedy aj príčinou tohto stavu je to, že starí ľudia sa dnes snažia krčovitým držať mladosti, súperiť s mladými a ťažko znášajú svoje starnutie. Pritom starnutie je základnou ľudskou skúsenosťou a umenie starnúť súvisí s pochopením tajomstva ľudského bytia a bohatstva každej životnej etapy. Podľa autora sa preto už od mladosti treba učiť starnúť a „zacvičovať sa v zomieraní“, čo znamená prijať svoju existenciu

s jej vrcholmi aj pádmi. To obyčajne dokážeme v plnej miere len vtedy, keď svoj život nestavíme na iných základoch, iba na Bohu. Tak ako predchádzajúce etapy života, aj staroba sa môže vydať pod podmienkou, že človek je schopný začínať odznovu: zmieriť sa s minulosťou, prijať obmedzenia, ktoré starnutie prináša, učiť sa zaobchádzať so samotou a zriekať sa - majetku, zdravia, vzťahov, sexualitu, moci, a nakoniec aj vlastného ega.

V starobe môže človek podľa Grüna nadobudnúť novú plodnosť. Vyžaduje si to dva predpoklady: spravodlivosť (čiže vidieť v pravom svetle seba aj ostatných ľudí a nekrúžiť len okolo seba, svojich očakávaní, nárokov a narcizmu, či - naopak - pádov a zlyhaní) a pokračovať v zakoreňovaní svojho života v Bohu (čiže hľadať si novú životnú úlohu v podmienkach svojej staroby - bez porovnávania sa s mladými, viazania sa na osamostatnené deti či inakšieho tkvenia v minulosti).

Aj v starobe človek môže a má hľadiť do budúcnosti. V starobe ešte viac ako v iných etapách človek potrebuje vystúpiť nad seba samého a nechať v sebe i cez seba prúdiť Božiu lásku. Podľa autora to možno dosiahnuť cez rozvíjanie čností staroby ako miernej, trpezливosti, vládnej, sloboda, vďačnosť a láska; ale tiež cez prijatie konečnosti pozemského života, v súvislosti s ktorým sa treba naučiť zaobchádzať so strachom a depresiami, ktoré staroba prináša. Tak ako ostatné veci, za ktoré sa modlíme, aj dobrá hodina smrti si vyžaduje popri Božej milosti aj našu spoluprácu (individuálnu aj v spoločnosti). Kniha *Umenie starnúť* môže byť nápomocná v osvojovaní si správnych postojov k starnutiu a starým ľuďom.

Text a foto: Mária Suríková

Ako vyzerá váš deň? A ako bežný deň bezdomovca?

Niektorú sa ráno zobudí a má zarobené. Po dlhých rokoch práce si zaslúži oddychovať na dôchodku. Iní začínajú deň bežnými neodkladnými povinnosťami. Vystrojiť deti do školy, utekať do práce. Potom z práce vyzdvihnúť ratolesti a konečne domov. Doma ďalšia šichta... Navariť, upratať, pohrať sa s deťmi a ak sa dá, aj si trošku oddýchnuť. Na druhý deň podobný kolotoč. Cez víkend si možno naplánujeme výlet. Najlepšia príležitosť je ísť na návštevu k rodičom, starým rodičom alebo svokrovcam. A možno váš deň vyzerá úplne inak. Ako však prežívajú deň ľudia, ktorí nemajú strechu nad hlavou?

František spával dva týždne v Lesoparku. Potuloval sa po uliciach mesta. Nemal kam ísť, jedine keď sa išiel naobedovať do charity. Aspoň tam sa mohol na chvíľku zložiť. Najedol sa, osprchoval, obliekol si čisté veci zo šatníka a znova musel ísť tam, kde ho nik nečakal... Na ulicu. V tom období bol jeho bežný deň bojom o prežitie.

František má 38 rokov. Býval kedysi na sídlisku Sever. Má dve staršie sestry, s ktorými sa sem-tam stretáva. Detstvo mal pekné a i keď žili skromne, uspokojili sa s tým, čo mali. Preto je Ferko

skromný a vdáčný človek. Na rodičov spomína s láskou.

Na ulicu sa Ferko dostal, lebo mal problémy vo vzťahu s priateľkou a k tomu aj zlú finančnú situáciu. Bol nútený predať byt, pretože ho nemal z čoho platiť. Kúpil si menší byt, lenže o ten prišiel podvodom. Najprv mu nik nepomohol, ani len z rodiny. Napokon sa obrátil na Úrad práce a tam mu pomohli s umiestnením v Útulku.

Stálu prácu nemá. V minulosti pracoval v zahraničí a neskôr aj ako smetiar. Teraz jeho deň začína aktivačnými prácami v meste. Potom príde na obed do charity. Poobedia trávi buď prechádzkou v prírode, alebo sa ide popýtať na prácu do mesta. Rád navštevuje susedov a veľmi často si chodí uctiť rodičov na cintorín. Jeho snom je mať takýto deň: Zobudiť sa vo svojom vlastnom bývaní a chodiť do práce, ktorá mu zabezpečí stály príjem. Zrejme si ťažko vieme predstaviť podobné dni, ako mal Ferko, keď bol úplne bez domova. A práve preto by sme si mali vážiť každý jeden náš deň!

Dagmar Pavlove

Spomienky

Dňa 25. mája uplynie rok od chvíle, keď nás navždy opustil náš drahý **Stanislav Mečiar** z Prievidze - Necpál. S láskou, vďakou a modlitbou na neho spomínajú manželka a deti s rodinami.

Odpočinitie večné, daj mu, ó, Pane!

Dňa 27. mája uplynie rok, čo nás navždy opustil náš manžel, otec a starý otec **Dušan Géczy**. Kto ste ho poznali, venujte mu s nami tiché modlitby. S láskou naňho spomína celá rodina.

Výročná svätá omša bude v nedeľu 19. mája 2019 o 9:30 v kostole u piaristov.

Aj katolíčka s evanjelikom môžu vychovať sväticu

Blahoslavená Paulína von Mallinckrodtová

Jej otec bol horlivý evanjelik a mama zas aktívna katolíčka. Láska však v tomto prípade prekonala náboženské rozdiely. Traja synovia boli pokrstení ako evanjelici, pri Paulíne otec povolil výnimku - pokrstili ju v katolíckom kostole. A stala sa z nej žena svätého života.

Paulína von Mallinckrodtová sa narodila 3. marca 1817 v pruskom meste Minden. Hoci jej rodičia neboli rovnakého vierovyznania a obaja svoju vieru mysleli vážne, v ich manželstve neboli kvôli tomu nezhody. Otec Detmar bol vysokopostaveným finančným úradníkom, mama Bernardína zas vynikala charitatívnym duchom. Paulína

v nej od detstva videla živý príklad lásky k chudobným.

Ťažké rozhodnutie

Keď mala Paulína 7 rokov, rodina sa presťahovala do Aachenu. Paulína tu začala navštevovať ženskú školu, kde sa dostala pod vplyv výnimočnej učiteľky Lujzy Henselovej. Táto žena bola zároveň i spisovateľkou a nemala problém s dievčatami diskutovať o témach týkajúcich sa svetonázoru, náboženstva či politiky. Vďaka nej našla Paulína odpovede na mnohé otázky, ktoré ju trápili. Po smrti matky sa Paulína nevedela rozhodnúť, čo ďalej. Pritáhoval ju reholný život, ale aj manželstvo. Bola mladá, krásna, temperamentná a zámožná a mnohí mladí muži by ju uvítali po svojom boku. Jeden z nich sa páčil i jej - ale bol evanjelik. A hoci jej rodičia boli napriek rozdielnemu vierovyznaniu v manželstve šťastní, ona sa pre túto cestu nerozhodla. Známost' s ním ukončila a rozhodla sa starať o osamelého otca i mladších bratov.

Zmierniť biedu

Po odchode otca do dôchodku sa rodina opäť presťahovala - tentoraz do Gut Böd-

deken. Tu sa Paulína stretla s obrazom biedy, ktorý jej nedal spať. Najskôr sa pridala ku skupine žien - dobrovoľníčok, počas noci opatrujúcich opustených chorých ľudí, potom na vlastné náklady vytvorila nocľaháreň pre deti z ulice.

Po smrti otca založila v neďalekom Paderborne súkromný inštitút zaoberajúci sa nevidiacimi deťmi. Podobné zariadenia začala s pomocou svojich bratov prevádzkovať i v Rakúsku a Taliansku. Zároveň hľadala reholu, ktorá by túto jej iniciatívu zastrešila. Nikoho takého však nenašla. A tak, podnietená kolínskym biskupom, napokon založila svoju vlastnú kongregáciu Sestier kresťanskej lásky. Členky rehole sa venovali nevidiacim deťom, prevádzkovali nocľahárne i sirotince.

Boj proti Kulturkampfu

Paulína dbala nielen o dôkladné teoretické a odborné vzdelanie svojich sestier, ale aj o ich duchovnú formáciu. Hovorievala: „Láska k deťom je najlepšou učiteľkou vo výchove. Len takým, ktorí deti milujú, ich možno zveriť. Láska v srdci, láska v zaobchádzaní a v spôsobe, akým sa správame k deťom - to pritahuje neobyčajnou silou, to pritahuje požehnanie na nich aj na nás!“

Keď v Nemecku nastalo obdobie tzv. Kulturkampfu, ktorého cieľom bolo aj obmedzenie vplyvu katolíckej cirkvi na štát, vláda od sestier žiadala, aby sa zriekli habitu a spoločného života. Paulína ako prejav nesúhlasu s touto politikou presťahovala všetky svoje nadácie do Belgicka. Odtiaľ sa sestry rozšírili aj do USA a Chile. V Nemecku prenasledovaná kongregácia napokon namiesto útlmu zažívala veľký rozkvet. Sestra Paulína na adresu Bismarc-

ka, ktorý Kulturkampf rozbehol, povedala: „To, čo sa snaží potlačiť v jednej krajine, kvitne a prosperuje v druhej!“

Po tom, čo Kulturkampf utíchol, sa Paulína vrátila do vlasti a zvyšnú časť života venovala opätovnému rozbiehaniu svojho

diela v Nemecku. Zomrela v roku 1881 na zápal pľúc. Pápež Ján Pavol II. ju blahořečil v roku 1985.

Pripravila: Petra Humajová
Životopisné údaje: Ž. Podtejski: Sol' zeme a svetlo sveta 2, foto: www.alchetron.com

Umelci zo Spoločenstva Piar vydali nové poetické CD Konverzia

Hudobníci a umelci zo Spoločenstva Piar zoskupení v projekte PiarMusic na jeseň minulého roka vydali CD chválových piesní s názvom Jeden. Teraz pripravili nové CD, ktoré má byť sprievodcom na ceste počas pôstneho obdobia.

„Počas posledného polroka sme sa v spoločenstve veľa rozprávali o konverzii a súčasťou tejto rozpravy bola aj téma konverzie kultúry. Pripravované CD je odpoveďou na tieto popudy. Zároveň predstavuje spôsob, akým chceme prinášať premenu v oblasti kultúry,“ hovorí Táňa Teslíková, jedna z autoriek CD.

„V Spoločenstve Piar chápeme konverziu kultúry ako prinášanie kresťanských hodnôt do umenia, jazyka, návykov, spôsobu chápania života. Teda do celej kultúry. Umenie má moc dostať sa priamo do srdca človeka. A ak budeme evanjelizovať kultúru, dokážeme tak premeniť našu spoločnosť. Pomôžeme ľuďom nájsť pevné hodnoty v nestabilnej dobe,“ dopĺňa Andrej Kmotorka, člen lídrov spoločenstva.

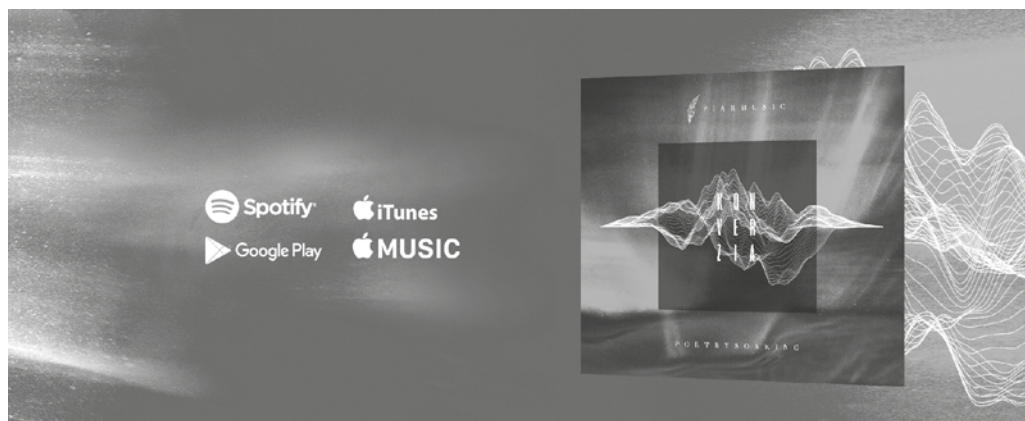
Nový album sa volá Konverzia a vyšiel na piatu pôstnu nedeľu. Táňa Teslíková hovorí, že CD sa bude niesť v duchu poety soakingu. „Bude to kombinácia dvoch prvkov, poézie a soakingu. Soaking je niečo hlbavé,

niečo nad čím sa poslucháč zamyslí a prevedie ho modlitbou. Zároveň tam nájdeme umelecký prvok v podobe básní či nápevov.“ CD obsahuje 12 piesní, ktoré vedú poslucháča symbolicky z púšte do hĺbky.

„Toto CD má byť kontempláciou nad vlastným duchovným životom, odkiaľ idem a kam idem,“ hovorí Lukáš Zubaj, ktorý sa staral o dramaturgiu CD. „Podobne ako Ježiš začal svoju cestu na púšti a završil ju spásanosným dielom, aj my chceme ísť z nehostinnej krajiny za ním.“

CD Konverzia bude obsahovať doteraz nepočuté básne autoriek Lucky Sekerovej a Táni Teslíkovej, no nebudú chýbať aj známe či úplne nové nápevy umelcov vychádzajúcich z PiarMusic. CD vo fyzickej podobe sa dá kúpiť od polovice apríla. Nový album Konverzia je však dostupný aj na streamovacích službách ako Spotify a Apple Music.

Text: Peter Štancel, grafika: Boris Štanga

Farská kronika od 25. marca do 25. apríla 2019

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Miloš Pös
Jaroslav Ľudma
Radka Gašparovičová
Karolína Blázyová
Lucia Matiašková

**Veľká noc - krst a birmovka
(katechumeni):**

Jaroslav Žiak
Adriana Radičová
Róbert Iboš
Veronika Chudá
Nina Hartmanová

Manželstvo uzavreli:

Tomáš Janco a Katarína Oravcová
Filip Müller a Radoslava Mičová

**S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:**

Anna Mandúchová, 79 r.
Jozef Kaplán, 63r.
Jozef Krcho, 70 r.
Eva Bančeková, 49 r.
Pavel Vančo, 63 r.
Miroslav Frič, 76 r.
Ernest Mesko, 78 r.
Anna Chrastinová, 95 r.
Stanislav Uhrovčík, 55 r.
Gabriela Palušková, 83 r.
Kamil Šmida, 79 r.
Peter Valko, 84 r.
Karol Bolcha, 82 r.
Ján Szabo, 89 r.
Júlia Topáková, 20 r.

BARTOLOMEJ ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Cena výtlačku: 0,40 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com
Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori: Vladimír Slovák, Dominik
Kučera, Juraj Kiss, Elena Blašková,
Anna Gálová, Štefan Kollár, Mária
Melicherčíková, Mária Pytlová, Mária
Suríková, Eva Trepáčová

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01
web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1 - Martina Humajová
str. 13 - archív Vladimíra Slováka
str. 2, 31, 32 - Mária Melicherčíková
(farský kostol), Štefan Kollár (piaris-
tický kostol)

Tlač: PATRIA l., spol. s. r. o.
Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Veľký piatok 19. apríla 2019, Obrady utrpenia a smrti Pána

Biela sobota 20. apríla 2019, slávnostná Veľkonočná vigília

